

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Освітньої програми:
Рівня вищої освіти:
за спеціальністю:
галузі знань:

Журналістика
другого (магістерського)
061 Журналістика
06 Журналістика

Робоча програма навчальної дисципліни «Переддипломна практика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика, галузь знань 06 Журналістика

Розробник: кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій, Климюк В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри Горчикова А.О.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика, галузь знань 06 Журналістика

Гарант освітньої програми доц. Смусь А.Г.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року

Голова доц. Климюк В. В.
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - відповідних ECTS 9 /9 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 270/270	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика	Обов'язковий освітній компонент	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Самостійна робота	
		год. 270	год.270
		Вид контролю:	
		залік	

Мета та завдання курсу

Робоча програма з переддипломної практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика.

Програма визначає загальний порядок організації, проведення і підведення підсумків переддипломної практики здобувачів вищої освіти у процесі їх підготовки на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Переддипломна практика є одним із компонентів складової освітньої програми підготовки здобувачів магістерського ступеня. Згідно з навчальними та робочими навчальними планами магістри проходять практику в II семестрі першого року навчання протягом 4 тижнів. Загальний обсяг практики складає 180 годин (6 кредитів).

Основною метою переддипломної практики є: дослідити ті аспекти журналістики, що можуть бути використані в кваліфікаційній роботі магістра (інтерактивна діяльність ЗМІ, вивчення аудиторії, менеджмент ЗМІ, просування контенту в соцмережах тощо). Практика спрямована на удосконалення здатностей здобувати знання і розуміти предметну сферу професійної діяльності, використовувати інформаційні і комунікаційні технології та працювати у команді. Практика дає студентові можливість проявити творчу ініціативу, навчитися розкривати найактуальніші сторони життя за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Завданням практики є:

- продемонструвати здатність критично осмислювати проблеми як у професійній діяльності так і у дослідницькій роботі;
- використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та дослідницькій роботі для створення продукту, що може бути використаним у кваліфікаційній роботі;
- збирати, вивчати, опрацьовувати і систематизувати матеріали для написання дипломної роботи;
- реалізовувати вміння організувати та контролювати командну професійну діяльність;
- реалізовувати теоретичну підготовку у практичній журналістській діяльності;
- дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями;
- вміти створювати якісний журналістський контент;
- уміти реалізовувати редакційну політику та працювати в команді.

Практика здобувачів освітнього ступеня магістра передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Під час проходження переддипломної практики студенти, майбутні журналісти, набувають таких програмних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Фахові компетентності спеціальності:

СК07. Здатність забезпечувати та оцінювати стратегічний розвиток команди.

Результати навчання за дисципліною.

Опанувавши програму виробничої практики, студенти повинні мати такі програмні результати:

РН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів

РН13. Організувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його

членів та досягнення поставлених цілей.

1. Програма переддипломної практики

Загальні положення

Переддипломну практику здобувачі спеціальності 061 «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти проходять на другому курсі на виробничих базах практики згідно із підписаними угодами про співпрацю між ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С. Дем'янчука» та базою практики. За погодженням із керівниками практики студенти можуть самостійно обирати собі базу практики, але не пізніше ніж за місяць до початку практики. Практика є безперервною і наскрізною. Наскрізність її забезпечується тим, що практика проводиться щороку, починаючи з другого курсу, а також тим, що практикант веде щоденник, який здає після проходження практики. Розподіл студентів на бази практики і призначення керівників з числа викладацького складу проводиться згідно з Наказом ректора ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».

Важливо, щоб під час практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти навчилися давати оцінку здобутим знанням з точки зору можливості застосування їх у професійній діяльності, формувати інформаційний контент, висвітлювати проблемні теми політичного, економічного, соціального, культурного життя суспільства. Практикант повинен зібрати у визначеному обсязі свій творчий доробок і представити його для оцінки керівникам від бази практики та навчального закладу.

Особливості проходження переддипломної практики

Результати практики оцінюються, насамперед за якістю отриманих програмних результатів та фаховим рівнем представлення студентом матеріалів. У процесі практики студенти вивчають роботу виробничих підрозділів, досліджують структуру творчих колективів, виробничі процеси підготовки інформаційного продукту на базі практики; набувають навички створення інформаційного продукту в означених редакціях, працюють над написанням інформаційних, аналітичних та художньо-публіцистичних матеріалів.

Редакція, в якій відбувається практика, знайомить студентів із завданнями, які вирішує інформагентство, газета, журнал, телерадіокомпанія, зі стилем, традиціями, своєю історією.

Кожна практика передбачає набуття здобувачами, що навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти фахових та спеціальних компетенцій, а також отримання програмних результатів, розширення і закріплення у студентів навичок журналістської роботи. Таким чином, практика передбачає поступове відпрацювання усіх теоретичних умінь, що були набуті за час навчання за магістерською програмою. Також здобувач під час проходження переддипломної практики отримує практичний багаж, який може застосувати для написання дипломної роботи.

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Початковий період практики

1. Участь у настановчій конференції, знайомство із метою, завданнями, змістом практики, правами й обов'язками студента-практиканта, особливостями організації діяльності практикантів та вимогами до звітної документації.
2. Ознайомлення із закладом (редакцією), де проходить практика.
3. Участь у бесіді з адміністрацією установи / організації. Знайомство із редакційною політикою засобу, діяльністю колективу, режимом роботи.
4. Знайомство з працівниками редакції та їх посадовими обов'язками.
5. Ознайомлення зі специфікою роботи медіапрацівників, основними напрямками діяльності.
6. Складання індивідуального графіку роботи.

II. Основний етап практики

АГЕНЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має підготувати 20-30 агенційних повідомлень, написати

та опублікувати 2 лонгріди, провести актуальне інтерв'ю з експертом.

ПРЕСОВА ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен написати й опублікувати чи підготувати до друку 2 репортажі, 3 інтерв'ю, 2 статті або коментарі чи ще один репортаж та 3 новини; сформувані стратегію просування видання на наступне півріччя у розрізі наявної комунікативної стратегії.

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 3 радіоінтерв'ю, 2 радіорепортажі (розповідь кореспондента) та фрагмент прямого мовлення чи кілька фрагментів (хронометраж 5 хвилин); проаналізувати ефективність комунікативної стратегії у розрізі збільшення аудиторії медіа та подати у письмовому вигляді на затвердження керівнику практики на базі проходження та на кафедрі як додаток до звіту.

ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 2 телеінтерв'ю, 3 телерепортажі та 2 відеоповідомлення або 1 телекоментар чи 1 теленарис та 3 Відеоповідомлення; проаналізувати ефективність комунікативної стратегії у розрізі збільшення аудиторії медіа та подати у письмовому вигляді на затвердження керівнику практики на базі проходження та на кафедрі як додаток до звіту.

ФОТОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 7 розгорнутих фоторепортажів та 2 зйомки для реклами, що буде розміщена у ЗМІ; розробити стратегію просування створеного інформаційного продукту у друкованих ЗМІ та в онлайн-виданнях. Матеріали подати в роздрукованому вигляді.

ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 3 репортажі, 2 інтерв'ю, 2 статті та кілька заміток або коментар, огляд чи ще один репортаж та 5-7 новин; на основі зібраної інформації та її аналізу скласти прогноз щодо трендів медіаринку у форматі онлайн

РЕКЛАМА

Протягом практики студент повинен підготувати 1 письмовий план переговорів менеджера з реклами щодо розміщення реклами у ЗМІ, провести 1 рекламний аудит рекламного агентства, написати сценарій телевізійного сюжету про МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука (хронометраж 4 хвилини); скласти програму рекламної та PR-кампанії й розписати усі інформаційні заходи по ходу її реалізації.

КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

Упродовж практики студент повинен підготувати редакційний висновок про якість авторських оригіналів літературно-художнього, навчального, науково-популярного, наукового творів (на вибір), відредагувати і здійснити коректурне вичитування не менше двох обліково-видавничих аркушів тексту, виконати верстку не менше трьох фізичних аркушів книжкового або інших видів видань; надати у письмовому вигляді рекомендації щодо популяризації друкованої продукції із врахуванням потреб цільової аудиторії

III. Заключний етап практики

1. Оформлення звітної документації.
2. Участь у підсумковому обговоренні результатів практики.

4. Форми та методи контролю

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю виконання як окремих розділів, так і всієї програми практики.

Студенти під час переддипломної практики ведуть щоденники практики, у яких відображають реалізацію змісту практики. Матеріали щоденника використовуються для підсумкового звіту про виконану на практиці роботу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Оцінка за практику виставляється з урахуванням поточної роботи студента під час проходження практики й у результаті оцінювання документів, зданих після проходження практики на кафедрі та захисту на підсумковій конференції.

Оцінювання результатів практики студентів здійснюється за такими критеріями:

1. Правильність оформлення щоденника практики –25 б.

2. Виконання визначених у програмі завдань практики – 40 б.
3. Відгук керівника практики – 15 б.
4. Зміст і оформлення звіту практики – 20 б.

Правильність оформлення щоденника практики:

25 балів виставляється у разі, якщо до оформлення щоденника нема зауважень: усі сторінки заповнені відповідно до встановлених вимог, наявні 16 усі підписи і печатки, є програма практики, робочі записи, характеристика від керівника практики.

15 балів виставляється, якщо є зауваження до оформлення щоденника практики: відсутня програма практики, нерегулярно здійснювались робочі записи. Характеристика від керівника, наявність підписів і печаток від бази практики є обов'язковими. У разі їх відсутності практика не може бути зарахована.

Виконання визначених у програмі завдань практики:

40 балів виставляється за якісне виконання усіх завдань практики, а саме: студент підготував ту кількість матеріалів, яку передбачає програма практики, виконав усі організаційні, наукові завдання програми практики. Ці матеріали є якісними, відповідають жанрово-стилістичним характеристикам, не містять орфографічних, пунктуаційних помилок, правильно оформлені і завірені.

Також береться до уваги відгук керівника практики. Він має бути позитивним, без зауважень.

15 балів виставляється у разі, якщо відгук керівника практики є позитивним, але у керівника від ЗВО є зауваження до обсягу виконання програми практики, якості матеріалів, правильності їх оформлення.

10 балів виставляється за умови наявності відгуку керівника практики, але кількість і якість матеріалів не відповідає програмі практики.

5 балів виставляється за умови наявності відгуку керівника практики і повної відсутності журналістських матеріалів.

Бали не виставляються у разі відсутності або негативного відгуку керівника від бази практики і повної відсутності журналістських матеріалів. Зміст і оформлення звіту практики:

20 балів виставляється за охайно і правильно оформлену документацію (звіт, журналістські матеріали, завірені керівником практики від ЗМІ), наявні аудіо-, відеоматеріали. Документацію з практики студент здав вчасно.

10 балів виставляється у тому разі, якщо до студента є незначні зауваження щодо правильності оформлення документів і вчасності подачі документації.

Бали не виставляються у разі відсутності або негативного відгуку керівника від бази практики і повної відсутності журналістських матеріалів. Зміст і оформлення звіту практики:

20 балів виставляється за охайно і правильно оформлену документацію (звіт, журналістські матеріали, завірені керівником практики від ЗМІ), наявні аудіо-, відеоматеріали. Документацію з практики студент здав вчасно.

10 балів виставляється у тому разі, якщо до студента є незначні зауваження щодо правильності оформлення документів і вчасності подачі документації.

Бали не виставляються у разі відсутності звітної документації з практики. Відгук і оцінка керівника практики від вищого навчального закладу спирається на відгук керівника від бази практики, проте керівник практики від вишу має право не погодитись із оцінкою практики від підприємства й знизити оцінку за:

- несвоєчасне подання матеріалів,
- помилки в документації,
- недостатню кількість матеріалів (відповідно до програми) або їхню повну відсутність.

Оцінювання результативності проходження студентом практики здійснюється за 100-бальною системою.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності,глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих Літературних джерелах;вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язкурозвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач;володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи,надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки,кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій;узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача;вцілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власнудіяльність ;виправляти помилки, серед яких є суттєві неоліки	задовільно
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогоювикладача,надає малоаргументовані відповіді,виправляєневсіпомилки,значна кількість яких є суттєвими	незадовільно з можливістю повторного складання
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова невиразна,обмежена,бідна,словниковийза пасне дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	

0-34	Ф	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою

ЛІТЕРАТУРА:

Базова

1. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики : Навчальний посібник / За заг. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. – К. : Академія української преси, 2005. – 229 с.
2. Василенко М. К. Функціонування групи інформаційних жанрів пресової журналістики в сучасних соціально-економічних умовах / М. К. Василенко // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2002. – Т. 9. – С. 162–166.
3. Василенко М. К. Особливості підготовки репортерів для жанру репортаж-розслідування / М. К. Василенко // Актуальні питання масової комунікації. – 2002. – Вип. 3. – Ч.1. – С. 10-12.
4. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навчальний посібник / За заг. ред. В. Ф. Іванова. – К. : Академія української преси, 2011. – 262 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.com.ua/uploads/news-demo.pdf>
5. Зернецька О. В. Глобальна комунікація: монографія. Київ : Наукова думка, 2017. 350 с. 3.
6. Зражевська Н. І. Теорія медіа та суспільства : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022. 197 с.
7. Голік О. В. Інтерв'ю в українській пресі ХХІ ст / О. В. Голік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2312>
8. Гарачковська О.О. Жанри журналістики в системі друкованих ЗМІ: навч. посіб. К.: Видавничо-поліграфічна база КНУКіМ, 2019. 344 с.
9. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сьюмар В., Чекмишев О. – К., 2006. – 100 с.
10. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підруч. / Здоровега В. Й. – 2-е вид. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zntu.at.ua/load/11-1-0-5>
11. Журналістська освіта: куди подіти теоретиків? - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_kudi_poditi_teoretikiv/
12. Журналістська освіта в Україні: чому тест на придатність ще й досі не складено? - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_v_ukraini_chomu_test_na_pridatnist_sche_y_dosi_ne_skladeno/
13. Журналістська освіта: змінити, не можна залишити як є? - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_zminiti_ne_mozhna_zalishiti_yak_e/
14. Карась М. А. Журналістський фах: організація творчо-виробничого процесу : навч. посібник / М. А. Карась. – К. : Видавництво Інституту журналістики, 2009. – 101 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://journlib.univ.kiev.ua/Posibnik_journ_fah.pdf
15. Кузнецова О. Д. Аналітичні методи в журналістиці : навч. посіб. / Кузнецова О. Д. – Львів : Видавничий центр Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка, 2002. – 120 с.
16. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації : посібник / О. Д. Кузнецова. – Вид. 2-ге, перероблене й доповнене. – Львів: ПАІС, 2005. – 200 с.

17. Москаленко А. Теорія журналістики: навчальний посібник. Київ: ЕксОб, 2012. 334 с.
18. Михайлин І. Основи журналістики: Підручник 5-те вид, перероб. та доп. Київ, 2011, 496 с.
19. Публіцистика. Масова комунікація : медіа-енциклопедія / За ред. В. Ф. Іванова. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007. – 780 с.
20. Чекмишев О. В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики : підручник-практикум / О. В. Чекмишев. – К. : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2004. – 129 с.
21. Різун В. В. Літературне редагування : підруч. / Різун В. В. – К. : Либідь, 1996. – 240 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/155435/>
22. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістознавстві : навч. посібник / В. В. Різун, Т. В. Скотникова. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Преса України, 2008. – 144 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1105254/>
23. Рудик М. Теоретичні засади журналістської творчості : концепція ВолодимираЗдоровеги / М. Рудик. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/jur/publications/visnyk32/Visnyk32_P1_08_Rudyk.pdf
24. Словник журналіста : терміни, мас-медіа, постаті / За заг. ред. Бідзілі Ю. М. – Ужгород : ВАТ «Вид-во «Закарпаття», 2007. – 224 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bookre.org/reader?file=1335887>
25. Теорія і практика: Чого більше в сучасній журналістській освіті - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/teoriya_i_praktika_chogo_bilshe_v_suchasniy_zhurnalistskiy_osviti/
26. Які випускники журфаків потрібні медіаринку? - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/yaki_vipuskniki_zhurfakiv_potribni_mediaringku/

Додаткова

1. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/>
2. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
3. Комісія з журналістської етики. URL: <http://www.cje.org.ua/ua/code>
4. Національна спілка журналістів України. URL: <http://nsju.org/>
5. Репортери без кордонів. URL: <https://rsf.org/en>